

Po raz piątą nasza szkoła włączyła się w obchody Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holocaustu na Lubelszczyźnie. Wydarzenie, które miało miejsce 31 stycznia 2023 roku, upamiętnia ofiarę Zagłady ponad 6 milionów Żydów podczas II wojny światowej.

W tej niezwyklej lekcji historii, zorganizowanej przez panią Anetę Głębocką-Wysok, uczestniczyli uczniowie sześciu klas ósmych (8a, 8b, 8c, 8d, 8e i 8f). Na uroczystości gościliśmy m.in.: dr hab. Sabinę Bober z KUL-u – kierownika Pracowni Studiów nad Holocaustem Żydów Polskich i Europejskich (główną inicjatorkę obchodów uroczystości na Lubelszczyźnie), pana Tadeusza Małykę – wiceburmistrza miasta Lubartów, panią Barbarę Wanat – naczelnika Wydziału Oświaty, pana Artura Kuśmierzaka – naczelnika Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Komunikacji Społecznej, panią Ewę Sędzimierz – dyrektora Muzeum Ziemi Lubartowskiej, pana Stanisława Marzędę (gościa specjalnego), księdza Andrzeja Sarnę – proboszcza parafii MBNP, panią Ewę Badyoczek-Brzyką – przewodniczącą Rady Rodziców SP3, panią Teresę Rojek – wicedyrektora II LO, panią Danutę Sienkiewicz – dyrektora SP1, pana Krzysztofa Świcia – dyrektora SP4, delegacje uczniów szkół prowadzonych przez miasto wraz z opiekunami oraz przedstawiciele mediów lokalnych.

Po oficjalnym powitaniu uczestników uroczystości przez dyrektora SP3 – panią Małgorzatę Burzyńską i inicjatorkę wydarzenia – panią Anetę Głębocką-Wysok przenieśliśmy się na chwilę do przedwojennego Lubartowa, w którym współistniały i przenikały się kultura polska i żydowska. Wszystko za sprawą montażu słowno-muzycznego *Okruchy wspomnień – nasi sąsiedzi Żydzi*

, przygotowanego przez młodzież klas ósmych pod kierunkiem pań Agaty Borzęckiej i Anny Kubickiej. Bohaterką inscenizacji była Jachcia – autentyczna żydowska dziewczynka z Lubartowa, z której fragmentami pamiętnika, przedstawionego w formie wystawy przygotowanej przez pana Cezarego Misiurskiego, można było się zapoznać podczas wydarzenia.

{joomplucat:849 limit=2|catlink=1|ordering=random}

Następnie pani Ewa Abramek z biblioteki szkolnej zaprezentowała wystawę *Lubartowianie podczas Holocaustu*

. Na ekspozycji znalazły się fotokopie dokumentów z okresu II wojny światowej opracowane przez IPN, przybliżające ogólne zagadnienia Holocaustu i stosunek społeczeństwa polskiego do kwestii żydowskiej. Młodzież dowiedziała się o konsekwencjach pomocy świadczonej prześladowanym Żydom przez Polaków i możliwości uzyskania tytułu Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. W drugiej części wystawy omówione zostały przepisy dyskryminacyjne

dotyczące ludności pochodzenia żydowskiego w całym kraju (na podstawie różnych zarządzeń obowiązujących w Lubartowie). Warto przypomnieć, że czas Zagłady przeżyło w naszym mieście, w którym przed wojną aż 42% wszystkich mieszkańców stanowili lubartowianie pochodzenia żydowskiego, jedynie ok. 40 Żydów.

Pod koniec uroczystości odbyło się spotkanie z panem Stanisławem Marzędą – pasjonatem historii lokalnej z okresu II wojny światowej, które prowadziła dr hab. Sabina Bober. Nasz gość opowiedział młodzieży o ratowanych Żydach przez społeczność wiejską w gminie Serniki. Z jego badań, jakie prowadził, i opowieści ojca i sąsiadów wynika, że w Woli Sernickiej, pomimo ryzyka utraty życia, uratowano ośmiu Żydów. Część z nich prawdopodobnie pochodziła z Lubartowa, a część być może była uciekinierami z transportu pędzonego z Ostrowa Lubelskiego do Lubartowa podczas likwidacji getta w ramach akcji Reinhard. Mieszkańcy ukrywali Żydów na dobrze zamaskowanym strychu budynku gospodarczego, ale Żydzi chowali się także w brogach na łąkach. Do takiego brogu przez trzy miesiące ojciec pana Marzędy donosił jedzenie 3-osobowej rodzinie żydowskiej. Niestety nie udało się odtworzyć nazwisk przechowywanych Żydów i nie wiadomo także, jak potoczyły się ich dalsze losy.

Odpowiednio dobrana scenografia, przygotowana przez panie Urszulę Czakon i Kingę Grzelak, pozwoliła przeżywać święto z właściwą godnością. Nad stroną techniczną imprezy czuwał pan Łukasz Ćwiek. Słodki poczęstunek przygotowała młodzież ze Szkolnego Klubu Wolontariusza.

Na zakończenie uroczystości pani Aneta Głębocka-Wysok wyraziła nadzieję, że przedstawione fakty zmotywują nas wszystkich do odpowiedzialnego dążenia do pokoju, do poszanowania życia, godności i wolności każdego człowieka i narodu, w myśl zasady „Kochaj bliźniego swego jak siebie samego”.

Ewa Abramek